

NILS LIMÅS Rydebäcks Gårds sista bonde

Nils Limås brukar marken som senare bebyggdes på "Fortunaterrassen".
Foto: Britta Limås

Jag har tidigare berättat om stenalldersföremål som vår sista bonde, Nils Limås, hade hittat i Rydebäck och som nu finns i museets samlingar. Han bodde i Gammelgården och påbörjade sin verksamhet 1960 då han anställdes som inspektör av gårdens arrendator Greve Wachtmeister. Anställningen fortsatte då byggbolagen köpte ägorna 1963 och när greven flyttade till Vallåkra, 1975, arbetade Nils vidare ensam som bonde fram till början av 1990-talet då han pensionerades och flyttade upp till "Fortunaterrassen".

Efter 1975 fanns det 95 hektar åkermark kvar som lätt kunde brukas av Nils med hjälp av hans hustru, Britta, och Berta Jönsson från Fortuna.

Levande bondeverksamhet

Nils Limås gick ur tiden den 2 januari 2013 men lämnade efter sig en kunskap om hur det moderna Rydebäck utvecklades vid sidan om lantbruket och hur jordbruket fortsatt trots den stadigt minskande arealen. Vi var många som uppskattade den levande bondeverksamheten som drevs under dessa år. Vi kan idag fortsätta glädjas över våtmarkerna intill Scoutstugan samt de böljande backarna söder om dessa och Heabäcken. Det är viktigt för Rydebäck att vi har dessa andrum i samhället.

Känslor i ord

Nils var inte bara bonde utan också en man som älskade att med ord uttrycka sina känslor för naturen. Jag fick lov att ta del av några av hans kåserier. Två av dessa åter-

ges i boken *Rydebäck från leråker till höghus*. Han berättar bla att Sommarkärrmosse, där kor och får betar nu på somrarna, återgick till att vara våtmark när samhället Rydebäck utvecklades. Jag citerar: *"Denna lilla naturliga oas som vi nu fått tillbaka ska vi vara rädda om, och det tror jag de flesta Rydebäcksborna vill."*

Lotter i mossen

Tidigare ägdes sankområdet inte helt av Rydebäcks gård utan en del lantbrukare i Rya och Ramlösa hade lotter i mossen med någon form av betesrätt som hölls torr genom utgrävning av Heabäcken under somrarna. Man lastade upp det som rensats på vagn och spred ut det som näring på åkrarna. Nere vid bäckens utflöde i Sundet byggdes en vågbrytare för att hindra att vattnet trycktes upp i bäcken.

Som ett med naturen

Nils Limås berättade även om hur han kände sig som ett med naturen i en berättelse om andjakten vid Sommarkärrmossen i början av 1960-talet:

"Jag tittar upp från mitt gömsle och får mot horisonten se en fantastisk scen – lamporna som börjat tändas i Helsingör samtidigt som solen sjunker ner mot Kronborgs slott.

Jag glömmer att jag jagar änder, och kan helt enkelt inte ta blicken från denna syn över Sundet mot Danmark. Jag sitter och ser hur det allt mer mörknar.

Här får inte jagas änder längre, men trots allt sitter jag kvar för att beundra ett stycke av vårt land som ingen annanstans har sin like."

Innanför en port på Södra längan till Rydebäcks gård visar Nils Limås upp en del grönsaker som han odlade på gården.
Foto: Britta Limås